

Merkwaardige vlinderwaarnemingen in 1989 (Lepidoptera)

Guido DE PRINS

Abstract. Interesting observations of Lepidoptera in 1989 (Lepidoptera)
Faunistic data (finding places and dates) of a lot of interesting Lepidoptera species are given (The year 1989 is not repeatedly mentioned in the list).

Résumé. Observations intéressantes de lépidoptères en 1989 (Lepidoptera)
Des renseignements faunistiques (lieux et dates d'observation) concernant toute une série de lépidoptères intéressantes sont communiqués dans le présent article (1989 n'est plus mentionné dans la liste).

De Prins, G. : Markiezenhof 32, B-2170 Antwerpen-Merksem.

In onderstaande lijst wordt de systematiek gevolgd volgens LERAUT (1981). Het jaartal 1989 wordt verder niet meer vermeld. De namen worden als volgt afgekort: I. DE CLERCK (IDC), Johan DE CLERCK (JDC), Willy en/of Guido DE PRINS (W en/of GDP), A. DE TURCK (ADT), Leo DUFRANG (LD), Marcel FAQUAET (MF), Theo GARREVOET (TG), Mevr. GIELEN (MG), Karel JANSSENS en E. VERLINDE (KJ), Hans KINDERS (HK), Hans KRIEG (HKR), Bernard MISONNE (BM), Willy TROUKENS (WT), Willy VAN DE MAELE (WVDM), E. VAN DE WEGHE (EVDW), Jacques VERVAEKE (JV), Mevr. VRANCKX (MV). Andere afkortingen zijn: Antwerpen (Antw.), Brabant (Brab.), Henegouwen (Hen.), Namen (N.), Oost- of West-Vlaanderen (O. of W.Vl.), mannetje (m.) en wijfje (w.).

Ik dank alle medewerkers die hun gegevens hebben meegedeeld. Mijn speciale dank gaat naar Willy TROUKENS voor het opsporen van alle gegevens van *Ligdia adustata* DENIS & SCHIFFERMÜLLER.

Hepialidae

Hepialus humuli LINNAEUS: 1 ex. Schilde (Antw.) 18.VI (W. & GDP), 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII (GDP), 1 ex. Laplaigne (Hen.) 2.VI (KJ), 3 w. Hamme (O.Vl.) 23.VI, 6 en 14.VII (HK).

Phymatopus hecta LINNAEUS: 4 ex. Niel (Antw.) 14.VI (W. & GDP), 1 ex. Schilde (Antw.) 18.VI (W. & GDP), 1 ex. Waasmunster (O.Vl.) 13.VI (HK).

Cossidae

Cossus cossus LINNAEUS: Lokeren (O.Vl.) VI (MF), 1 rups in wilgenstronk Ledegem (W.Vl.) 23.XI (JV).

Zygaenidae

Zygaena trifolii ESPER: 20 ex. Zele (O.Vl.) 10.VII (HK).

Psychidae

Epichnopteryx plumella DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 13.V (KJ).

Sesiidae

Sesia apiformis CLERCK: 4 ex. Berlare (O.Vl.) 1.VI, 3 ex. Hamme (O.Vl.) 4, 6 en 12.VII telkens (HK).

Papilionidae

Papilio machaon LINNAEUS: 1 ex. Dilbeek (Brab.) 2.VIII (JDC), rupsjes op anijspplanten Anderlecht (Brab.) VIII (WT), 1 ex. 20.VIII Anderlecht (Brab.) (WT), 1 rups op peenloof Schepdaal (Brab.) 6.IX (WT), 1 rups op peenloof Sint-Maartens-Lennik (Brab.) 7.IX (WT).

Nymphalidae

Nymphalis antiopa LINNAEUS: 1 ex. Deerlijk (Brab.) 24.IV (WVDM).

Argynnis paphia LINNAEUS: 4 m. Jemelle (N.) 29.VII (HK).

Lycaenidae

Strymonidia pruni LINNAEUS: 1 w. Jemelle (N.) 12.VI (HK).

Drepanidae

Drepana curvatula BORKHAUSEN: 4 ex. Hamme (O.VI.) 6, 8, 12 en 15.VIII (HK).

Thyatiridae

Cymatophora diluta DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Poppel (Antw.) 22.IX (BM).

Geometridae

Comibaena bajularia DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 2 ex. Deurne (Antw.) 12.VI (W. & GDP), 10 ex. Schilde (Antw.) 18.VI (W. & GDP), 1 ex. Westerlo (Antw.) 18.VI (KJ), 1 m. en 1 w. Dilbeek (Brab.) 15.VI (WT).

Timandra griseata PETERSEN: 1 ex. Sint-Jans-Molenbeek (Brab.) 24.X (late datum!) (WT).

Scopula marginepunctata GOEZE: 1 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 20.V (W. & GDP), 1 ex. Hoboken (Antw.) (30.VIII (W. & GDP).

Scopula imitaria HÜBNER: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 8.IX (KJ).

Scopula imutata LINNAEUS: Lokeren (O.VI.) VII (MF), 1 ex. Hamme (O.VI.) 18.VI (HK).

Idaea vulpinaria HERRICH-SCHÄFFER: 1 ex. 8.VII, 1 ex. 9.IX telkens te Poppel (Antw.) (BM).

Idaea sylvestraria HÜBNER: 2 ex. 21.VII, 1 ex. 28.VII en 1 ex. 18.VIII telkens te Hoboken (Antw.) (GDP).

Idaea subsericeata HAWORTH: 1 ex. Deurne (Antw.) 24.V (W. & GDP), 1 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 11.VIII (KJ).

Idaea emarginata LINNAEUS: 1 ex. Deurne (Antw.) 11.VII (GDP), 1 ex. Willebroek (Antw.) 12.VII (GDP & TG).

Idaea straminata BORKHAUSEN: 1 ex. Poppel (Antw.) 10.IX (BM).

Orthonama vittata BORKHAUSEN: Willebroek (Antw.) 12.VII en 8.IX telkens 1 ex. (GDP & TG), Lokeren (O.VI.) VII (MF), 1 ex. Hamme (O.VI.) 31.VII (HK).

Xanthorrhoe designata HUFNAGEL: Niel (Antw.) 3 ex. 5.V, 1 ex. 15.VI, 1 ex. 26.VII, 1 ex. 19.VIII, 2 ex. 8.IX, 1 ex. 23.IX (W. & GDP), 5 ex. Hamme (O.VI.) 18, 24, 25, 26 en 27.VII (HK).

- Epirrhoe rivata* HUBNER: 2 ex. Willebroek (Antw.) 19.VIII (GDP).
- Mesoleuca albicillata* LINNAEUS: 1 ex. Willebroek (Antw.) 19.VIII (GDP).
- Cosmorhoe ocellata* LINNAEUS: 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.V (W. & GDP).
- Eulithis mellinata* FABRICIUS: 1 ex. Hoboken (Antw.) 11.VI (GDP), 1 ex. Hamme (O.VI.) 10.VIII (HK).
- Eulithis pyraliata* DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 11 ex. Laplaigne (Hen.) 24.VI (KJ), 1 ex. Hamme (O.VI.) 23.VI (HK).
- Cidaria fulvata* FORSTER: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 24.VI (KJ).
- Plemyria rubiginata* DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Willebroek (Antw.) 5.VII (GDP & TG).
- Rheumaptera cervinalis* SCOPOLI: 1 ex. 26.III en 1.V telkens Hamme (O.VI.) (HK).
- Triphosa dubitata* LINNAEUS: 1 ex. Niel (Antw.) 5.V (W. & GDP).
- Euphyia unangulata* HAWORTH: Willebroek (Antw.) 1 ex. 29.VII, 19.VIII (GDP).
- Perizoma flavofasciata* THUNBERG: 2 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 20.V (W. & GDP), 1 ex. Deurne (Antw.) 24.V (W. & GDP), 1 ex. Ekeren (Antw.) 5.VII (GDP & TG), 1 ex. Laplaigne (Hen.) 13.V (KJ), 3 ex. Hamme (O.VI.) 9 en 23.VII en 8.VIII (HK).
- Perizoma sagittata* FABRICIUS: Lokeren (O.VI.) VII (MF).
- Eupithecia tenuiata* HÜBNER: 1 ex. Willebroek (Antw.) 5.VII (GDP & TG), 1 ex. 21.VII, 2 ex. VII beide Hoboken (Antw.) (GDP).
- Eupithecia plumbeolata* HAWORTH: 1 ex. Niel (Antw.) 15.VI (W. & GDP).
- Eupithecia trisignaria* HERRICH-SCHÄFFER: 1 ex. Niel (Antw.) 26.VII, 1 ex. Hoboken (Antw.) 28.VII, 4 ex. Willebroek (Antw.) 29.VIII (GDP).
- Eupithecia intricata* ZETTERSTEDT: 1 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 20.V, 3 ex. Deurne (Antw.) 24.V, 1 ex. Willebroek (Antw.) 27.V, 1 ex. Schilde (Antw.) 28.V, 2 ex. Hoboken (Antw.) 11.VI (W. & GDP).
- Eupithecia tripunctaria* HERRICH-SCHÄFFER: 2 ex. 5.V, 1 ex. 17.VII, 4 ex. 26.VII telkens Niel (Antw.), 2 ex. 5.VII, 3 ex. 12.VII beide Willebroek (Antw.), 4 ex. 21.VII, 1 ex. 28.VII beide Hoboken (Antw.) (W. & GDP).
- Eupithecia virgaureata* DOUBLEDAY: 1 ex. Schilde (Antw.), 17.V (WDP), 3 ex. Niel (Antw.) 21.VIII (GDP).
- Anticollix sparsata* TREITSCHKE: 17.VII, 26.VII telkens 1 ex. Niel (Antw.) (GDP), 1 ex. Berlaar (Antw.) 8.VII (KJ), Lokeren (O.VI.) VII (MF).
- Hydrelia flammeolaria* HUFNAGEL: 1 ex. Schilde (Antw.) 18.VI (W. & GDP), Willebroek (Antw.) 3 ex. 5.VII, 2 ex. 12.VII, 1 ex. 29.VII (GDP & TG), 2 ex. Hamme (O.VI.) 21.VI en 9.VII (HK).
- Acasis viretata* HÜBNER: 1 ex. Willebroek (Antw.) 12.VII (GDP & TG).
- Ligdia adustata* LINNAEUS: sinds de herontdekking in 1983 zijn er tal van meldingen binnengebracht : 1 ex. 9.VIII.1983, 3 ex. 17.VIII.1986, 1 ex.

1.V.1987, 1 ex. 19.V, 1 ex. 29.VII, 1 ex. 5.VIII, 1 ex. 13.VIII, 1 ex. 14.VIII, 1 ex. 19.VIII, 5.V.1990 telkens te Poppel (Antw.) (BM), 2 ex. 9.VIII.1985, 1 ex. 29.VIII.1985, 1 ex. 26.V.1986, 1 ex. 26.VI.1987, 1 ex. 29.VI.1987 telkens Anderlecht (Brab.) (WT), 1 ex. 21.VI.1986 (ADT), 1 ex. 15.VIII.1988 (WT) en 1 ex. 1.V.1990 (ADT) telkens Wenduine (W.Vl.), 1 ex. Beert (Brab.) 1987 (E. EVENEPOEL), 1 ex. Beerse (Antw.) 8.VIII.1988 (LD).

Semiothisa signaria THUNBERG: 1 ex. Poppel (Antw.) 21.VII (BM).

Itame brunneata THUNBERG: 1 ex. Poppel (Antw.) nieuwe vindplaats! 17.VI (BM).

Pachycnemis hippocastanaria HÜBNER: 1 ex. Poppel (Antw.) 16.II (BM).

Selenia lunularia HÜBNER: 1 w. 18.VII en 1 m. 23.VII telkens Hamme (O.Vl.) (HK).

Crocallis elinguaris LINNAEUS: 1 ex. Willebroek (Antw.) 12.VII (GDP & TG), 1 ex. Niel (Antw.) 26.VII (GDP), 4 ex. Hamme (O.Vl.) 10, 12, 15 en 25.VII (HK).

Apocheima pilosaria DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 3 ex. Poppel (Antw.) 3.I (BM).

Peribatodes secundaria ESPER: 1 ex. Niel (Antw.) 17.VII (GDP).

Ectropis crepuscularia DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 2 ex. Poppel (Antw.) 16.II (BM).

Sphingidae

Sphinx ligustri LINNAEUS: 1 rups Waarschoot (O.Vl.) 12.VIII (EVDW), 1 rups Gent (O.Vl.) 16.VIII (HKR), 1 rups naast ligusterhaag op gazon Grimbergen (Brab.) 28.VIII (MV), 1 rups op *Forsythia* Herent (Brab.) 29.VIII (MG).

Deilephila elpenor LINNAEUS: 4 rupsen op *Fuchsia* Melle (O.Vl.) 12.VIII (IDC), 15 rupsen op *Fuchsia* Wolvertem (Brab.) 21.VIII (WT).

Notodontidae

Furcula bifida BRAHM: 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII (GDP).

Drymonia dodonaea DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Poppel (Antw.) 19.V (BM).

Tritophia tritophus DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Niel (Antw.) 15.V (GDP), 2 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 20.V (W. & GDP).

Ptilodontella cucullina DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 2 ex. 29.VII, 1 ex. 19.VIII telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 1 ex. Poppel (Antw.). Dit is de meest noordelijke vindplaats tot nog toe (de soort is nog niet uit Nederland vermeld) 28.VII (BM).

Lymantriidae

Orgyia antiqua LINNAEUS: 1 m. op huisgevel Anderlecht (Brab.) 21.XII (WT).

Arctiidae

Thumatha senex HÜBNER: 1 ex. Hoboken (Antw.) 25.VI (GDP), 6 ex.

Ekeren (Antw.) 27.VII (GDP), 5 ex. 5.VII, 50 ex. 12.VII, 30 ex. 19.VII, 5 ex. 29.VII telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 1 ex. Laplaigne (Hen.) 24.VI (KJ).

Atolmis rubricollis LINNAEUS: 1 ex. Schilde (Antw.) 18.VI (W. & GDP), 1 ex. Poppel (Antw.) 17.VI (BM).

Pelosia muscerda HUFNAGEL: 5 ex. 5.VII, 10 ex. 12.VII, 2 ex. 19.VII, 5 ex. 29.VII telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG).

Diacrisia sannio LINNAEUS: 1 dwergexemplaar Poppel (Antw.) 18.IX (erg laat!) (BM).

Spilosoma urticae ESPER: 1 ex. Hamme (O.VI.) 19.VI (HK).

Nolidae

Nola cuculatella LINNAEUS: 1 ex. Hamme (O.VI.) 12.VII (HK).

Noctuidae

Noctua fimbriata SCHREBER: 1 ex. Willebroek (Antw.) 17.VII (GDP), 1 ex. Ekeren (Antw.) 27.VII (GDP).

Lycophotia porphyrea DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 3 ex. 12.VI, 10 ex. 11.VII, telkens Deurne (Antw.) (W. & GDP).

Diarsia brunnea DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Deurne (Antw.) 12.VI (W. & GDP), 2 ex. Niel (Antw.) 15.VI (W. & GDP), 2 ex. Schilde (Antw.) 18.VI (W. & GDP).

Xestia sexstrigata HAWORTH: 2 ex. 17.VIII, 2 ex. 22.VIII, 1 ex. 29.VIII, telkens Ekeren (Antw.) (GDP), 1 ex. Hoboken (Antw.) 18.VIII (GDP), 1 ex. Willebroek (Antw.) 22.VIII (GDP).

Naenia typica LINNAEUS: 1 ex. Hamme (O.VI.) 23.VI (HK).

Cerastis leucographa DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 1.V (KJ).

Mamestra dysodea DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Hamme (O.VI.) 15.VII (HK).

Hadena rivularis FABRICIUS: 1 ex. Schilde (Antw.) 17.V (WDP), 2 ex. 5.VII, 3 ex. 12.VII, 2 ex. 19.VII telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 1 ex. Niel (Antw.) 17.VII (GDP), Lokeren (O.VI.) VII (MF), 1 ex. Hamme (O.VI.) 22.VII (HK).

Hadena perplexa DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.V (GDP). Nieuw voor de provincie Antwerpen (DE PRINS 1990).

Hadena bicruris HUFNAGEL: 1 ex. Schilde (Antw.) 28.V (GDP), 1 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 12.VIII (KJ), 1 ex. Hamme (O.VI.) 27.VII (HK).

Orthosia populeti FABRICIUS: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 30.IV (KJ).

Orthosia gracilis DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Anderlecht (Brab.) 31.III (JDC).

Mythimna turca LINNAEUS: 1 ex. Schilde (Antw.) 18.VI (W. & GDP).

Mythimna straminea TREITSCHKE: 15 ex. 12.VII, 10 ex. 19.VII telkens te

Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 2 ex. 17.VII, 2 ex. 26.VII telkens te Niel (Antw.) (GDP), 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII (GDP), 2 ex. Ekeren (Antw.), 27.VII (GDP), 1 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 12.VIII (KJ), Lokeren (O.VI.) VII (MF).

Mythimna l-album LINNAEUS: 1 ex. Hoboken (Antw.) 11.VI (GDP).

Mythimna obsoleta HÜBNER: 3 ex. 11.VI, 3 ex. 25.VI telkens te Hoboken (Antw.) (GDP), 1 ex. 15.VI, 2 ex. 17.VII telkens te Niel (Antw.) (GDP), 5 ex. 5.VII en 5 ex. 12.VII telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), Lokeren (O.VI.) VII (MF).

Senta flammea CURTIS: 1 ex. Schilde (Antw.) 17.V (WDP), 2 ex. Antwerpen-Linkeroever (Antw.) 20.V (W. & GDP).

Cucullia chamomillae DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 13.V (KJ), 4 rupsen op kamille Dilbeek (Brab.) 9.VI (WT).

Cucullia asteris DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. op *Buddleia* Anderlecht (Brab.) 3.IX (WT).

Calophasia lunula HUFNAGEL: 1 ex. Sint-Jans-Molenbeek (Brab.) 6.VII (WT).

Blepharita satura DENIS & SCHIFFERMÜLLER: Louette-Saint-Pierre (N.) VIII (MF).

Moma alpium OSBECK: 4 ex. Willebroek (Antw.) 29.VII (GDP).

Acronicta menyanthidis ESPER: 1 ex. Poppel (Antw.) 25.VI (BM).

Cryphia raptricula DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII (GDP).

Cryphia domestica HUFNAGEL: 1 ex. Hingene (O.VI.) 25.VII (KJ), Lokeren (O.VI.) VII (MF), 1 ex. Hamme (O.VI.) 4.VIII (HK).

Amphipyra perflua FABRICIUS: Louette-Saint-Pierre (N.) VIII (MF).

Actinotia polyodon CLERCK: Lokeren (O.VI.) VII (MF).

Apamea unanimitis HÜBNER: 1 ex. Willebroek (Antw.) 27.V (GDP).

Apamea ophiogramma ESPER: 14 ex. Hamme (O.VI.) van 25.VI tot 5.VIII (HK).

Miana literosa HAWORTH: 1 ex. Niel (Antw.) 17.VII (GDP).

Photedes extrema HÜBNER: 10 ex. 11.VI en 4 ex. 25.VI telkens te Hoboken (Antw.) (GDP).

Photedes fluxa (HÜBNER: 1 ex. 25.VI, 40 ex. 21.VII telkens te Hoboken (Antw.) (GDP), 1 ex. Deurne (Antw.) 11.VII (GDP), 5 ex. 17.VII, 3 ex. 26.VII telkens te Niel (Antw.) (GDP), 2 ex. 27.VII, 1 ex. 29.VIII telkens te Ekeren (Antw.) (GDP), Lokeren (O.VI.) VIII (MF).

Photedes pygmina HAWORTH: 1 ex. Willebroek (Antw.) 8.IX (GDP & TG), Louette-Saint-Pierre (N.) VIII (MF).

Hydraecia petasitis DOUBLEDAY: 1 ex. 27.VII, 1 ex. 17.VIII en 1 ex. 29.VIII telkens te Ekeren (Antw.) (GDP).

Gortyna flavago DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 24.IX (KJ), 3 ex. Hamme (O.VI.) 1 en 26.IX, en 29.VIII (HK).

Celaena haworthi CURTIS: Lokeren (O.VI.) VII (MF).

Celaena leucostigma HÜBNER: 10 ex. 12.VII, 10 ex. 19.VII, 3 ex. 29.VII, 7 ex. 19.VIII, telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII (GDP), 5 ex. Niel (Antw.) 26.VII (GDP), 7 ex. 27.VII, 5 ex. 22.VIII en 3 ex. 29.VIII telkens te Ekeren (Antw.) (GDP), Lokeren (O.VI.) VII (MF), 3 ex. Hamme (O.VI.) 20.VI, 10 en 12.VIII (HK).

Nonagria typhae THUNBERG: 1 ex. Hoboken (Antw.) 28.VII (GDP).

Archanara geminipuncta HAWORTH: 2 ex. 17.VIII, 1 ex. 22.VIII, telkens te Ekeren (Antw.) (GDP).

Archanara dissoluta TREITSCHKE: 10 ex. 19.VII, 15 ex. 29.VII, telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 2 ex. 21.VII, 2 ex. 28.VII, telkens te Hoboken (Antw.) (GDP), 1 ex. Niel (Antw.) 26.VII (GDP), 4 ex. 27.VII, 4 ex. 17.VIII, 2 ex. 22.VIII en 1 ex. 29.VIII telkens te Ekeren (Antw.) (GDP).

Archanara neurica HÜBNER: 3 ex. 12.VII, 1 ex. 19.VII telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 3 ex. 17.VII, 1 ex. 5.IX telkens te Niel (Antw.) (GDP).

Coenobia rufa HAWORTH: 4 ex. 17.VII, 10 ex. 26.VII telkens te Niel (Antw.) (GDP), 2 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII (GDP), 3 ex. Willebroek (Antw.) 29.VII (GDP), Lokeren (O.VI.) VII (MF).

Hoplodrina blanda DENIS & SCHIFFERMÜLLER: 2 ex. 17.VII, 3 ex. 26.VII, telkens te Niel (Antw.) (GDP), 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII (GDP).

Chilodes maritimus TAUSCHER: 1 ex. Hoboken (Antw.) 25.VI (GDP), 1 ex. Ekeren (Antw.) 27.VII (GDP), Lokeren (O.VI.) VI (MF).

Elaphria venustula HÜBNER: 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.V (GDP), 1 ex. 24.V, 10 ex. 12.VI telkens te Deurne (Antw.) (GDP), 1 ex. Schilde (Antw.) 28.V (GDP), Lokeren (O.VI.) VI (MF).

Pyrrhia umbra HUFNAGEL: 1 ex. 17.VII, 3 ex. 26.VII telkens te Niel (Antw.) (GDP), Lokeren (O.VI.) VI (MF).

Nycteola revayana SCOPOLI: 1 ex. Willebroek (Antw.) 5.VII (GDP & TG).

Lamprotes c-aureum KNOCH: 1 ex. Hoboken (Antw.) 21.VII. Nieuw voor de provincie Antwerpen (DE PRINS 1990).

Plusia putnami GROTE: 1 ex. Deurne (Antw.) 11.VII (GDP).

Autographa pulchrina HAWORTH: 1 ex. Laplaigne (Hen.) 2.VI (KJ).

Chrysodeixis chalcites ESPER: 1 ex. Niel (Antw.) 26.VII (GDP), 1 ex. Willebroek (Antw.) 19.VIII (GDP & TG).

Catocala sponsa LINNAEUS: Louette-Saint-Pierre (N.) VIII (MF).

Parascotia fuliginaria LINNAEUS: 1 ex. Willebroek (Antw.) 5.VII (GDP & TG), 1 ex. Niel (Antw.) 26.VII (GDP).

Macrochilo cribrumalis HÜBNER: 3 ex. Willebroek (Antw.) 12.VII (GDP & TG), 1 ex. Ekeren (Antw.) 22.VIII (GDP & TG), Lokeren (O.VI.) VI (MF).

Schranksia costaeistrigalis STEPHENS: 1 ex. 27.V, 1 ex. 12.VII, 5 ex. 19.VIII, 10 ex. 8.IX, 2 ex. 23.IX telkens te Willebroek (Antw.) (GDP & TG), 1 ex. 17.VII, 1 ex. 26.VII, 1 ex. 21.VIII, 1 ex. 5.IX telkens te Niel (Antw.) (GDP), Lokeren (O.VI.) VIII (MF).

Bibliografie

- De Prins, G., 1990. *Hadena perplexa* ([DENIS & SCHIFFERMULLER], 1775) en *Lamprotes c-aureum* (KNOCH, 1781): nieuw voor de provincie Antwerpen (Lepidoptera: Noctuidae). - *Phegea* 18 : 57-58.
- Leraut, P., 1981. Systematische naamlijst met synoniemen van de Franse, Belgische en Corsicaanse Lepidoptera. - Supplément à *Alexanor* (1980).

Boekbespreking

Kinzel, H. : *Stoffwechsel der Zelle*

18 x 24,5 cm, 431 p., 243 tekstfiguren, 19 tabellen, 319 formules, Verlag Eugen Ulmer GmbH & Co., Wollgrasweg 41, D-7000 Stuttgart 70 (Hohenheim), (UTB Grosse Reihe), gebonden, 1989, DM 98,- (ISBN 3-8001-2574-9).

De eerste uitgave van dit werk verscheen in 1977 onder de titel «Grundlagen der Stoffwechselphysiologie». De oorspronkelijke tekst werd sterk uitgebreid en er werden 170 afbeeldingen toegevoegd. Hierdoor ontstond een boek dat een zeer belangrijk, maar over het algemeen slecht gekend, onderwerp behandelt : de stofwisseling van de eel (zowel bij planten als dieren).

De processen die in het boek op zeer gedetailleerde wijze beschreven worden (fotosynthese, ademhaling, voedselopname enz.) zijn letterlijk zonder meer van levensbelang voor het leven op aarde. Om deze processen ten volle te kunnen begrijpen, is wel wat kennis nodig van fysische en chemische wetmatigheden, en daarom heeft de auteur die mee opgenomen in zijn uiteenzetting. Het boek bevat trouwens een heleboel vergelijkingen en formules die omwille van de duidelijkheid vanaf de eerste formule worden uitgelegd.

Het boek is onderverdeeld in 18 hoofdstukken. Een greep uit de inhoud : basisvragen over de energie-omzetting, reaktiesnelheden van de molekulen, katalyse, enzymen, thermodynamische aspecten, glykolyse, werking van mitochondriën, fotosynthese. Uit deze opsomming moge blijken dat het geen gemakkelijk boek is. Maar daar staat dan weer tegenover dat het boek een volledig overzicht geeft van wat er aan stofwisseling in een eel gebeurt. Er zullen bij de gemiddelde lezer slechts weinig vragen blijven die niet met het boek kunnen beantwoord worden. Toch vindt men achteraan nog een lijst verdere literatuur over het behandelde onderwerp, een verklarende woordenlijst en een alfabetisch zaakregister.

Het boek is uitermate geschikt voor studenten en leraren biologie en voor al wie geïnteresseerd is in de fysiologie van levende wezens, zij het dan op het niveau van de enkele cel.

W.O. De Prins